

טז באייר התש"ף
10 במאי 2020

לכבוד
חבר המועצה אריה קינג

שלום רב,

הנדון: הסדר מעודכן למניעת חשש לניגוד עניינים לחבר המועצה וסגן ראש עירייה

בתואר אריה קינג

סימוכין: שאלון חבר מועצה לאיתור חשש לניגוד עניינים מ- 18.3.2020
ושאלון חוזר מנכ"ל משרד הפנים לאיתור חשש לניגוד עניינים מ 18.3.2020

בהמשך לאמור בשאלונים שבנדון, בקורות החיים וברשימת לקוחותיך המצורפים לו;
להלן הנחיות היועץ המשפטי לעירייה להסדר למניעת חשש לניגוד עניינים של חבר
המועצה וסגן ראש העירייה בתואר מר אריה קינג:

1. בהתאם לחוות הדעת של הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות
המקומיות ("להלן – הוועדה), שניתנו לפניו, האחת מיום 13.7.14, בה נקבע:

"הדין החל בענייניך דומה לדין החל בענייניהם של מתווכי נדל"ן או אנשי
שיווק בתחום הנדל"ן, דהיינו – אין מקום שתכהן במוסדות התכנון".
השנייה, בחוות הדעת של הוועדה, שדנה בבקשתך לעיון שני בנושא, מיום
22.3.15 בה נקבע:

"הוועדה דנה בשאלות ובטענות שהוצגו ע"י מר קינג בפנייתו הנוכחית, והיא
סבורה, כי אין מקום שמר קינג יכהן בוועדת המשנה.

לפיכך, אינך יכול לכהן בכל מוסדות התכנון לרבות הוועדה המחוזית לתכנון ובניה
הוועדה המקומית לתכנון ובניה, וועדת המשנה לתכנון ובניה ירושלים ובוועדת
שימור.

מצורפות חוות הדעת של הוועדה מיום 13.7.14 ומיום 22.3.15 ומסומנות נספח א'
וב' ומשמשות כחלק בלתי נפרד מהסדר ניגוד העניינים.

2. בהתאם לחוות דעת הוועדה מיום 13.7.14:

"עליך להימנע מטיפול בכל נושא שיש לו קשר לעסקיך או לפעילותך הציבורית בתחום הנדל"ן (ובין היתר כל נושא שיש לו השלכה למקרקעין שאתה מנהל, בין במישרין ובין בעקיפין, הן בדיונים פורמליים והן בפעילות לא פורמלית. כך גם בכל נושא שיש לו השלכה על גורם שאתה מנהל עמו קשרים עסקיים וכל גורם שיש לו קשר לפעילותך בתחום הנדל"ן וכו')".

לפיכך עליך להימנע מטיפול בכל נושא שיש לו קשר ללקוחותיך בשנתיים האחרונות לרבות המצוינים ברשימה שצרפת מיום 22.3.2020.

3. בהתאם לסעיף 122א לפקודת העיריות:

(א) "חבר מועצה, קרובו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על עשרה אחוזים בהונו או ברווחיו או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו לא יהיה צד לעסקה עם העירייה.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול:

... (1)

... (2)

(3) לגבי חוזה או עסקה שהמועצה ברוב של שני שלישים מחבריה ובאישור השר התירה ובתנאים שהתירה; הודעה על מתן היתר כאמור תפורסם ברשומות.

...

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על התקשרויות שנעשו לפני תחילת כהונתו של חבר מועצה שבשלו חל האיסור; אולם עם תחילת הכהונה יודיע בכתב חבר המועצה למועצה על כל התקשרות האסורה לפי הוראות סעיף קטן (א) שנעשתה לפני תחילת כהונתו, וכל עוד לא נסתיימה התקשרות זו לא יעסוק אותו חבר מועצה בתוקף כהונתו במועצה בכל עניין הנוגע להתקשרות האמורה".

עליך לפעול בהתאם להוראות סעיף 122א לפקודת העיריות בעניין הדירה במעלה הזיתים שחברת יושבי ההר שבבעלותך משכירה לעיריית ירושלים מאז שנת 2013 ומשמשת כגן ילדים.

וכן בעניין השותף העסקי שלך המנהל משא ומתן עם העירייה למכירת נכס שלו בגוש 30615 חלקה 208 שחברתך מטפלת לו בנכסים בשטח או כל משא ומתן אחר של שותף שלך עם העירייה.

4. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה ובוועדותיה בכל עניין הנוגע באופן ישיר או באופן עקיף לתאגידים, ולגופים והבאים:
 - א. חברת יושבי ההר.
 - ב. חברת דידיאי.
 - ג. הקרן לאדמות ישראל.
 - ד. משכנות שלם.
 - ה. עמותת בית הכנסת מקדש מעט מעלה הזיתים.
5. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה ובוועדותיה לרבות הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים או ועדת המשנה שלה בכל עניין הנוגע לנכסים המצויים בירושלים כדלהלן: קרקע בבית חנינה בגוש 30615 חלקה 118, במעלה הזיתים דירה 22 / 5, (בנוף ציון בגוש 30613 חלקה 258) שכונת נוף ציון, בגוש 30615 חלקות 111 ו-208 ובשכונת גילה בחלקות 103 ו-103א. בין במישרין ובין בעקיפין לרבות נכסים הגובלים במקרקעין אלו.
6. אסור לך להשתתף בכל דיון בתוכנית ו/או בהיתר הנוגע למקרקעין שלך או של בני משפחתך או של שותפיך, לרבות נכסים הגובלים במקרקעין אלו.
7. האחריות להימנע מהיקלעות למצב של חשש לניגוד עניינים מוטלת עליך.
8. בכל מקרה הנוגע לחשש לניגוד עניינים או אם יתעורר ספק בדבר יישום הוראות ההסדר או סוגיות שלא נצפו מראש שעשויות להעמידך במצב של חשש לניגוד עניינים, עליך להיוועץ ביועמ"ש של העירייה ולפעול לפי הנחיותיו.
9. אם יחול שינוי בתוכן שאלון ניגוד העניינים שבסימוכין, מחובתך לפנות ליועמ"ש לעירייה, למסור לו, בכתב, את מלוא המידע הרלוונטי ולפעול לפי הנחיותיו.

10. ההנחיות המפורטות לעיל הנן הנחיות לסגן ראש עירייה בתואר וככל שמועצת העירייה תחליט לבחור אותך כסגן ראש עירייה בשכר, הדי העניין טעון בחירה בישיבת מועצת העירייה וכפוף לכל ההנחיות האמורות בנוהל מינוי סגנים כפי שנקבע בחוזר מנכ"ל מיוחד נבחרי ציבור מספר 2017/4; וקבלת הנחיות מעודכנות מהיועץ המשפטי לעירייה לסגן ראש עירייה בשכר לרבות בעניין עיסוק נוסף - סעיפים 15 ב ו - 15ג לחוק.

11. מובהר בזאת כי ההנחיות המפורטות לעיל, הינן הסדר למניעת חשש לניגוד עניינים וכי תל עליהן חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998 (להלן - חוק חופש המידע). ההסדר ככלל לא יהיה חסוי ויפורסם באתר העירוני למעט פרטים שאין לפרסמם לפי חוק חופש המידע ופרטים אשר תצביע על טעם בדין לחיסויים תוך 14 ימים מקבלת ההסדר, עמדתך תבחן על ידי היועץ המשפטי לעירייה שיחליט האם לקבלה.

בכבוד רב,

אלי מלכה, עו"ד
היועץ המשפטי לעירייה

הריני לאשר קבלת ההנחיות העדכניות לסגן ראש עירייה בתואר ומתחייב לפעול לפיהן.

אריה קינג

תאריך

העתקים:

מר משה ליאון, ראש עיריית ירושלים
עו"ד זאב גבאי, סגן היועץ המשפטי ליועץ וחקיקה
עו"ד שמואל א. שפט, ראש צוות חקיקה

10. ההחלטות המפורטות לעיל הנו הגחיות לסגן ראש עירייה בתואר וככל שמועצת העירייה תחליט לבחור אתהך בסגן ראש עירייה בשכר, הרי העניין טעון בחירה בשיבת מועצת העירייה וכפוף לכל ההחלטות האמורות בנהל מנג'י סגנים: כפי שנקבע בחוק מנכ"ל מיוחד נבחר עיבור מספר 2017, 4; וקבלת ההחלטות מעובדות מהיועץ המשפטי לעירייה לסגן ראש עירייה בשכר להבנות בעניין עיסוק נוסף - סעיפים 15 ב-1 - 15 לחוק.

11. מתבאר שזאת כי ההחלטות המפורטות לעיל, הינן הסדר למניעת חשש לניגוד עניינים לפי חל עליהן חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998 (להלן - חוק חופש המידע). ההסדר ככלל לא נהח חסוי ופורסם באתר העירוני למעט פרטים שאין לפרסמם לפי חוק חופש המידע ופרטים אשר תצביע על טעם הדין לחיסיים תוך 14 ימים מקבלת החסר, עמדתו נבחן על ידי היועץ המשפטי לעירייה שיתחיל האם לקבלה.

בכבוד רב,

עלי מלכה, עו"ד
היועץ המשפטי לעירייה

הריני לאשר קבלת ההחלטות העובדות לסגן ראש עירייה בתואר ומתחייב למעול לפיהן.

עירייה קינג

36 מ"י רע"ג / 1811
תאריך

העתקים:

- מך משה לגאון, ראש עיריית ירושלים
- עו"ד זאב בבאי, סגן היועץ המשפטי ליועץ והחקיקה
- עו"ד שמואל א. שפט, ראש צוות חקיקה

כסא

מדינת ישראל
משרד המשפטים

הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור
ברשויות המקומיות

ירושלים: טו בתמוז, תשע"ד
13 ביולי 2014

פניה מס': 1977
סימוכין: 803-99-2014-054082

לכבוד
מר אריה קינג, חבר מועצת עיריית ירושלים
כבר ספרא
ירושלים

א.נ.

הנדון: פנייתך לוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות

סמך פנייתך אל הוועדה מיום 4.12.2013
תשובתי מיום 4.12.2013
שאלון שהעברת אל הוועדה ביום 31.12.2013
מכתבי אליד מיום 9.1.2014
פירוט שהעברת אל הוועדה ביום 9.1.14
פנייתך מיום 10.2.2014
חוות דעת מקדמית מיום 11.2.2014
5 הודעות דוא"ל שהעברת אל הוועדה ביום 12.2.2014
תשובותיי מיום 13.2.2014 וביקשת מידע נוסף
בקשתך לטעון בפני הוועדה מיום 13.2.2014
תזכורת מיטעם הוועדה מיום 27.2.14
חומר נוסף מטעמך לעניין תכנית 13900, נשלח ביום 9.3.2014

1. הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות, ועדה מייעצת בראשותה של גבי דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ). (להלן - הוועדה), קיבלה את פנייתך שבסימוכין ביום 4.12.2013 ואת המידע הנוסף שהמצאת לביקשת הוועדה מאוחר יותר.

2. בפנייתך זו ביקשת את חוות דעתה של הוועדה, לאחר שנבחרת לכהן כחבר מועצת העיר ירושלים (להלן - העירייה), לגבי האפשרות שתכהן כחבר בוועדת המשנה של הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים וכנציג חבר בוועדה המחוזית ירושלים. זאת, לאור החשש, כי תימצא במצב של ניגוד עניינים לנוכח פעילותך האישית והציבורית.

3. בהמשך לדיון הוועדה בפנייה לראשונה ביום 21.1.2014, נשלחה אליך חוות דעת מקדמית (להלן - חוות הדעת המקדמית) ביום 11.2.1014, בה ניתנה התייחסות ראשונית בנושאים נושא פנייתך, וזאת, במהביל להמשך הבירור מולך של העובדות הנוגעות לעניין ולכירור שאלות נוספות

שהתעוררו במהלך הטיפול

- 4 בהנישן, ברנדעת דוא"ל נוספת. ביקשת את התייחסותך של הוועדה לכך שאתה מייצג מספר תושבים אשר הגישו התנגדות לתכנית 13900 שיזמה העירייה, להקמת אתר להטנת פסולת באזור נחל איז
- 5 הוועדה דנה בעניין בישיבותיה שהתקיימו ביום 21.1.2014, ביום 11.3.2014 וביום 26.5.2014, ולהלן חוות דעתה המיעודכת

רקע:

- 6 מן השאלון שמיילאת ומתשובותיך לשאלות הוועדה התבררו הפרטים הבאים:
- אתה ורעייתך בעלי מניות בחברת יושבי ההר בע"מ (להלן "יושבי ההר") חברת דיזאי בע"מ (להלן "דיזאי") מצויה בבעלותה החלקית של חברת יושבי ההר היא מנוהלת ע"י חברת יושבי ההר
- 7 בתשובה לשאלות הוועדה, הסברת, שחברת יושבי ההר בע"מ שבבעלותך ובבעלות אשתך, מספקת שירותי ניהול לגבי רכישה, שמירה, והשכרת נכסים עבור לקוחותיה בין היתר, חברת יושבי ההר משכירה דירה לעיריית ירושלים, חברת דיזאי בע"מ, שבניהול ובעלות חלקית של חברת יושבי ההר, מנהלת גם היא נכסי נדל"ן עבור לקוחות, כמו גם עיסוק בפעילויות שונות אחרות בתחום הנדל"ן
- מהפרטים שמסרת עולה, כי יושבי ההר ודיזאי שוכרות נכסים בירושלים, חברת יושבי ההר היא בעלת דירה בירושלים המושכרת לעירייה לשימוש כנו עירוני בנוסף, אתה חבר בעמותת "מקדש מעט מעלה הזיתים", המנהלת את בית הכנסת, שגם הוא מצוי בירושלים בטפסים שמיילאת כתבת, כי יושבי ההר ודיזאי מעורבות בקידום תכניות בשכונת נחלת שמועון שבירושלים
- 8 עמותת "הקרן לאדמות ישראל" בה אתה חבר ומנהל, היא עמותה שמטרותיה הרשומות הן (כלשון הדו"חות שהוגשו ע"י העמותה) "גאולת אדמות ישראל; טיפוח החינוך לאהבת ארץ ישראל באמצעות הטמעת מועד החינוך בחינוך הבלתי פורמלי; הסברה ציבורית והסברה באמצעי פירסום לשם פיתוח מיוזמים יהודיים בארץ ישראל שיעצימו את תחושת השייכות של כלל העם היהודי בארצנו"

- 9 אתה מכתב כדירקטור בחברה לפיתוח מזרח ירושלים בע"מ (להלן פמ"י), פמ"י היא חברת ממשלתית, שלעיריית ירושלים 33.3% ממניותיה (המדינה מחזיקה ב- 66.6% הנותרים) פמ"י עוסקת בפיתוח, שיקום, וניהול של נכסים, תשתיות ופרויקטים עירוניים ותירותיים בכל רחבי העיר ירושלים, כמו גם בהחכרה והשכרה של נכסים שבבעלותה.

10. במכתבך מיום 9.1.2014 העלית שאלה נוספת כתבת, שאתה מייצג מספר תושבים שהגישו התנגדויות לתכנית מתאר מקומית מס' 13900 אותה יזמה עיריית ירושלים, שעניינה הקמת אתר כסולת באזור נחל אוג שבצפון ירושלים. הדגשת, שעיסוקך זה הוא ללא שכר, והסברת, שהתחלת לעסוק בכך עוד קודם שהתמנית כחבר מועצה. הוספת, שגורמים בעירייה סבורים, שאתה היחיד שבידו אפשר בעניין זה בין הצדדים.

11. נושא ניסוף שאתה עוסק בו במסגרת עיסוקיך הציבוריים הוא ניהול הליכים משפטיים בקישר עם אזור קרן העופל ומתחם דרך העופל. בגן הלאומי סובב חומות העיר העתיקה. בין השאר, הגשת לפני תחילת כהונתך עתירות לבג"ץ, שעיריית ירושלים היא אחת המשיבות להן.

חוות דעתה של הוועדה:

12. ראשית יצוין, כי הוועדה סבורה, שיש להחיל בעניינך את כלל 15 לכללים למניעת ניגוד עניינים של נבחרים ברשויות המקומיות (להלן - הכללים), הקובע:

"חבר מועצה שהוא קבלן בנין הבונה בתחום המרחב התכנוני שאליו שייכת הרשות המקומית לא יהיה חבר בוועדת משנה של הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, המחליטה בבקשות למתן היתרים, או לאישור שימוש חורג ולהקלות."¹

13. הוועדה חיוותה דעתה מספר פעמים, כי האיסור האמור חל גם על עיסוקים דומים אחרים בתחום הנדל"ן, כעסקי ייזום, תיווך או שיווק מקרקעין בהם מתקיים הרציונל העומד בבסיס האיסור. נראה, שגם עיסוקך במסגרת החברות והעמותה האמורות הוא אחד מן העיסוקים שיש להחיל עליהם את האיסור האמור.²

14. הרציונל לאיסור הוא, שפתרון של הימנעות עלול להביא לתוצאות בלתי רצויות בשני מישורים עיקריים:

א. חברות במוסד תכנון מעניקה חבר המועצה ליתרון משמעותי אם הוא עוסק בתחום הנדל"ן, ככך שהיא חושפת בפניו מידע תכנוני שאינו פתוח לכלל הציבור אשר יש בו כדי להעניק לו או ללקוחותיו יתרון רב ערך.

¹ ר' לעניין זה פסק הדין בעתי"מ (מחוזי ב"ש) 240/07 בוריס מור נ' ראש עיריית קרית גת.

² ר' לעניין זה חוות דעת 1520 באתר האינטרנט של הוועדה. ר' קישור באינטרנט

ג. נראה, כי עיסוקך בתחום הנדל"ן איננו מוגבל לנכסים מיסויימים יושבי ההר ודידאי מנהלות מספר נכסים. לפי השאלון שמילאת מטרתן ומטרתה של עמותת הקרן לאדמות ישראל היא, כלשונוך, גאילת אדמות ישראל, וגם היא אינה מיובלת לנכסים מיסויימים בשל הזהירות היתרה שיש לנקוט בתחום התכנון והבניה, סברה הוועדה, כי פעילות מן הסוג שאתה מנהל בירושלים אינה מאפשרת למקד את ניגוד העניינים שבו אתה נתון לנושאים מיסויימים ולהימנע מטיפול בהם, אלא מחייבת שלא תכהן בכלל התפקידים הקשורים לתחום התכנון והבניה, כפי שנקבע בחוות הדעת הכללית של הוועדה

16. לאור האמור לעיל הגיעה הוועדה למסקנה, כי הדין החל בעניינך דומה לדין החל בענייניהם של מתוככי נדל"ן או אנשי שיויה בתחום הנדל"ן, דהיינו - אין מקום שתכהן כמוסדות תכנון

17. מעבר לאמור לעיל, לפי כלל 11 לכללים עליך להימנע מטיפול בכל נושא שיש לו קשר לעסקיך או לפעילותך הציבורית בתחום הנדל"ן (ובין היתר - כל נושא שיש לו השלכה למקרקעין שאתה מנהל, ביו במישרין ובין בעקיפין, הן בדיונים פורמליים והן בפעילות לא-פורמלית כך גם בכל נושא שיש לו השלכה על גורם שאתה מנהל עמו קשרים עסקיים וכל גורם שיש לו קשר לפעילותך בתחום הנדל"ן וכיו). נוסחו של כלל 11 מובא בנספח לחוות דעת זו כמנו כן מצ"ב העתק מחוות הדעת הכללית של הוועדה (מס' 1.1510) המונה את הנושאים שלדעתה של הוועדה קבלו בניין מנוע מלטפל בהם) מובן, שגם בפעילויותיך הציבוריות במסגרת העמותות אותן ציינת בשאלון שניילאת בתשובתך לוועדה, חלית הוראות כלל 8 והוראות כלל 11.

השכרת דירה לעיריית ירושלים

18. כפי שכבר נכתב בחוות הדעת המקדמית, על פי המידע שמסרת, חברת יושבי ההר שבבעלותך משכירה דירה לעיריית ירושלים. הבהרנו שם, שלגבי עסקה וחווה בין חבר מועצה לעירייה הקשורה לענייני הפרטי חל כלל 12(א) המסתמך על ס' 122א לפקודת העיריות וקובע

"12. איסור עסקאות

(א) חבר המועצה לא יהיה צד לחווה או לעסקה עם הרשות המקומית; לעניין זה, "חבר מועצה" - חבר מועצה או קרובו או תאגיד שהוא או קרובו בעלי שליטה בו (ראה הגדרות "בעל שליטה" ו-"קרוב" בסעיף 1(1)(ב) ו-1(5)(ב))."

19. בסיוף הטון (ב) נקבעו כמה חריגים לאיסור האמור בפסקה (4) נקבע, כי ההוראה לא תחול על התקשרות שנעשתה לפני תחילת כהונתו של חבר המועצה, אך על חבר המועצה לנהוג לכי היראה זאת.

"אולם עם תחילת הכהונה יודיע חבר המועצה בכתב על התקשרות האסורה לפי סעיף קטן (א) שנעשתה לפני תחילת כהונתו, וכל עוד לא נסתיימה התקשרות זו לא יעסוק אותו חבר המועצה בתוקף כהונתו במועצה בכל ענין הנוגע להתקשרות האמורה."

20. כאמור, לגבי עסקה שכבר נעשתה קודם תחילת כהונתו של חבר המועצה, אל לו לעסוק בכל עניין הנוגע לאותה התקשרות, וכמובן שבמידה וההתקשרות באה לסיומה, יותר לחדשה אך ורק על פי הוראות סעיף זה.

הגשת התנגדות לתכנית 13900 להקמת מטמנת עודפי עפר בנחל אוג

21. במהלך הטיפול בפנייתך הראשונית, העלית בפני הוועדה נושא נוסף לדיון באחת מותשובותיך לשאלות הוועדה כתבת, שאתה מייצג מספר תושבים שהגישו התנגדויות לתכנית מתאר מקומית מס' 13900, תכנית שיזמה עיריית ירושלים. הסברת, שהתחלת לעסוק בכך עוד קודם שהתמנית כחבר מועצה, והוספת, שהתבקשת לפשר בעניין זה בין העירייה לבין המתנגדים. בהמשך לבקשתך זו נתבקשת להעביר אל הוועדה את העתקי ההתנגדויות וחומר בנושא.

22. בחוות הדעת המקדמית שנשלחה לך ע"י הוועדה התייחסנו לכלל 17, הקובע איסור על חבר המועצה לייצג גורמים בפני הרשות המקומית שבה הוא מכהן. כלל 17 קובע כך:

"17. הכלל בדבר ניגוד עניינים בייצוג

(א) לא ייצג חבר מועצה בפני הרשות המקומית שבה הוא מכהן קרוב שלו או אדם שיש לו אתו, במישורין או בעקיפין, קשרים עסקיים, ולא יפעל בשמו בפניה.

23. בהודעת דוא"ל שהעברת אל הוועדה ביום 14.2.12 התייחסת לחוות הדעת הנקדמית, וטענת, כי פעילותך נגד תכנית 13900 אינה נכנסת בגדר כלל 17 האמור, שכן התושבים שאתה מייצג אינם קרובי משפחה שלך, ואין ביניכם קשרים עסקיים. כתבת, כי אין לך זכויות במקרקעין וכי לא מובטחת לך תמורה בהצלחת ההתנגדות. הדגשת, כי התנגדותך לתכנית נובעת משיקולים ענייניים גרידא. הסברת, כי מגישי ההתנגדויות הסתמכו על חוות דעתך ותצהירך הייחודי, שכן אתה היית היחיד במשך כעשור שפעל באזור נושא התכנית.

24. הוועדה דנה בטענותיך אלה, אך הגיעה למסקנה שאין מקום שתייצג את המתנגדים. הרציונל לכך הוא הרצון למנוע את ניגוד עניינים המתעורר במצב שבו חבר מועצה מייצג גורם חיצוני מול ועדה של הרשות. מצב זה יש בו כדי להעניק לגורם המיוצג ע"י חבר מועצה יתרון על פני מי שאיננו מיוצג ע"י חבר מועצה, או לעורר חשש בדבר יתרון כזה.

כאשר חבר מועצה רשות מקומית מייצג גורמים כלשהם בפני הרשות המקומית או בפני הגופים הקשורים אליה, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, מתעוררות בעיות במספר מישורים, כפי שפורט

בחיות דעתה העקרונית של הוועדה, שהעתה ממנה מצ"ב כנסת לחוות דעת זו¹ הנעיה העיקרית היא שייצוג בפני המועצה, הוועדה המקומית או פורום אחר המורכב כולו או חלקו מחברי המועצה, על ידי אחד מחברי המועצה מהווה מצב בעייתי במיוחד מטבע הדברים, חלק מחברי המועצה הם בני בריתו הפוליטיים וחלקם יריביו בנוסף, כולם מכירים אותו באופן אישי במצב דברים כזה קשה לצפות לקבלת החלטה שתהיה מנותקת מן האינטרסים האישיים של חבר המועצה בנושא ומן השיקולים הפוליטיים של שאר חברי המועצה, ולכל הנחות עלולה להיווצר מראית עין של העדפת עניינו של מי שמיוצג ע"י חבר מועצה

25 מבחינה משפטית יש לזכור, כי כלל 17, כמו כל חיקוק בתחום ניגוד העניינים, אין בו כדי למצות את הדין בקשר למצב שבו חבר מועצה מייצג מול הרשות המקומית או הוועדה המקומית. דיני ניגוד העניינים דינים מתפתחים, שאינם מתמצים בהכרח בנוסח של כלל או חיקוק מסויים. העיקרון האוסר על עובד הציבור (ונבחר הציבור בכלל זה) להימצא במצב של ניגוד העניינים נקבע בפסיקה בית המשפט לאורך השנים הוא מושתת בעיקר על כללי הצדק הטבעי וחובת האמון של עובד הציבור, והפד לחלק מהמשפט המחייב תחולתו היא כללית וחלה גם ללא הוראת חוק מפורשת².

26 בנושור אחר נראה, שחל כאן גם סעיף 17(ג), האוסר על חבר מועצה לייצג אדם בפני כל גוף (לרבות ועדה) כאשר המועצה היא "צד לאותו עניין"

(ג) לא ייצג חבר מועצה אדם או תאגיד בכל ענין שבפני ועדה, בית משפט, בית דין, או גוף מעין שיפוטי, אם המועצה היא צד לאותו ענין.

לאור העובדה שהתכנית נחל אוג היא תכנית שיומנה עיריית ירושלים, והיא מובאת כעת לאישור בפני הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים, נראה שחל כאן גם סעיף קטן זה³.

27 בפניו תיך אל הוועדה הבעת את החשש, כי אם ייקבע, שעליך להימנע מייצוגם של המתנגדים לתכנית 13900 - יהיה בכך כדי לפגוע בזכותם להתנגד לתכנית לעניין זה יש לציין, כי זכותם של המתנגדים להתנגד לתוכנית בעינה עומדת בשיחה שקיימתי עם עו"ד ליבמן, המשנה

¹ ר' חוות דעת מס' 1700 בקובץ חוות הדעת העקרוניות נתובת

באינטרנט

<http://index.justice.gov.il/Units/CommitteeToPreventConflictsOfInterest/Opinions/Opinions/1-1700.pdf>

² עניין זה נראה בניצ 531.79 סיעת הליכוד בעיריית פתח-תקוה נ. מועצה עיריית פתח-תקוה ואח' ולהרן עניין סיעת הליכוד), בניצ 595/89 שבעון ואח' נ. הממונה על מינון הדרום שבמישרד הפנים ואח' בניצ 1100.95 האקסטו ואח' נ. אהוד אדמרט, ראש עיריית ירושלים ואח' פ"ד 3103, תה"י עניין האסטו.

³ כידוע, העירייה והוועדה המקומית לתכנון ובניה הן גופים נפרדים, ולכך אחת אישיות משפטית נפרדת (ראו לדוגמא ניצ 324-82 עיריית בני ברק נ. רוטברד פ"ד בית (4), 102)

ליועץ המשפטי לעירייה, הוא חיווה דעתו שאין בקביעה כי עליך להימנע מהמשך טיפול בנושא כדי לשמוט את הקרקע מתחת להתנגדויות שהוגשו בצירוף תצהיר מטעמך. חזקה עליהם שיצליחו למצוא מקרב בעלי המקצועות הרלוונטיים מייצג מתאים אחר.

כהונתך בדירקטוריון החברה לפיתוח ירושלים

28. במהלך הטיפול בפנייתך מסרת לוועדה, כי אתה מכהן גם כדירקטור מטעם העירייה בחברה לפיתוח מזרח ירושלים (פמ"י) מהפרטים שמסרת עולה, כי חברות יושבי ההר ודידאי שוכרות נכסים במזרח ירושלים; אתה עצמך מתגורר במזרח ירושלים וחברת יושבי ההר היא בעלת דירה במזרח ירושלים המושכרת לעירייה לשימוש כגן עירוני; בנוסף, אתה חבר בעמותת "מקדש מעט מעלה הזיתים", המנהלת בית כנסת במזרח ירושלים. לאור כל אלה סברה הוועדה, כי מתעוררת שאלה האם יש מקום שתכהן כדירקטור בפמ"י, שכן נילוי תפקיד זה עלול להעמיד אותך לעיתים קרובות במצבים של ניגוד עניינים בין חברותך בדירקטוריון לעסקיך הפרטיים. הוועדה ביקשה ביום 11.2.2014 את התייחסותך לתפקידך השונים מחוץ לעיריית ירושלים. אך לא קיבלה אותה.

29. הוועדה מבקשת בזאת לקבל את התייחסותך הפרטנית גם לעניין זה, הן מן הבחינה העובדתית והן מן הבחינה המשפטית. אנא העבר את התייחסותך אלינו עד ליום 27.7.2014, על מנת שנוכל להעבירה מבעוד מועד לחברי הוועדה. ישיבת הוועדה הקרובה קבועה ליום 6.8.2014.

ניהול הליכים משפטיים בקשר עם הגן הלאומי סובב חומות העיר העתיקה

29. לפני תחילת כהונתך התחלת בניהול הליכים משפטיים בעניין ביצוע עבודות בניה בלתי חוקיות להרחבת בית קברות מוסלמי באזור "קרן העופל" ובמתחם דרך העופל. מטבע הדברים, העירייה היא אחד מן הגורמים המיעורבים בנושא.

30. הוועדה סבורה, כי ככל שמדובר במאבק ציבורי, ואינך מייצג בעניין זה גורם נוסף, אין מניעה שתמשיך בניהול העתירות בנושא. עם זאת, במסגרת כהונתך כחבר המועצה ובמסגרת פעילותך בכל גוף נלווה לעירייה, עליך להימנע מטיפול בעניין זה, הן במישרין והן בעקיפין, הן בדיונים פורמליים והן בפעילות לא-פורמלית.

נכבדה,
יעל אחילאה, עו"ד
מרכזת הוועדה

העתקים:
יו"ר הוועדה וחבריה
היועץ המשפטי לעיריית ירושלים
המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי)

2015

מדינת ישראל
משרד המשפטים

הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבכרי ציבור
ברשויות המקומיות

ירושלים: בי' בניסן תשע"ה
22 במרץ, 2015
פניה מס': 1977
פניה מס': 2111
סימוכין: 803-99-2015-017564

לכבוד	לכבוד
מר אריה קינג	מר אריה קינג
ככר ספרא	ככר ספרא
בנין 4	בנין 4
ירושלים	ירושלים

א.נ.

הנדון: מניעת ניגוד עניינים - כהונת חבר מטעם סיעת "ירושלים מאוחדת"

בוועדת המשנה לתכנון ובניה של ירושלים

סמך: חוות דעתה של הוועדה מיום 13.7.2014

מכתבו מר קינג אל הוועדה מיום 18.9.2014

חוות דעתו של עו"ד בולכה מיום 4.11.2014

עתי"מ 10-14-53062, בבית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים מיום 12.11.2014

מכתבו של מר קינג אל הוועדה מיום 23.11.2015

1. הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבכרי ציבור ברשויות המקומיות, ועדה מיעצת הפועלת לפי הכללים למניעת ניגוד עניינים של נבכרי הציבור ברשויות המקומיות¹ (להלן – הוועדה), דנה בפניות בעניין כהונתו של מר קינג בתפקידים שונים במועצת עיריית ירושלים מספר פעמים, ולאחרונה – לאחר הגשת העתירה שבסימוכין.

2. הוועדה חיוותה דעתה ביולי אשתקד, כי נוכח עיסוקיו השונים בתחום המקרקעין, בין כעיסוק שבו הוא עוסק לפרנסתו ובין כפעילות ציבורית, אין מקום שמר קינג יכהן בוועדת המשנה לתכנון ובניה. חוות הדעת צורפה כנספח 1 לעתירה המתוקנת.

3. בספטמבר שלח מר קינג אל הוועדה את בקשתו, כי הוועדה תעיין שנית בנושא. פנייתו זו מצ"ב כנספח א' לחווה"ד. בפנייתו זו כתב, כי לאחר עיון ע"י מספר עו"ד מטעמו, הוא מבקש לקיים דיון חוזר בחוות הדעת, שהוגדרה על ידו כגורפת מדי. בפנייתו כתב כך:

"החלטתכם להגדיר אותי תחת כלל 15 'חבר מועצה – קבלן בניין' לא עונה על המציאות של סביבת העבודה שלי. ב – 99% מהתכניות שנדונות

בוועדה המקומית אין לי כל קשר וכל עניין, ובאופן כללי אני בעל נכס אחד שבבעלותי ובו אני גר.

החלטתכם לא סבירה ולא מידתית, אילו הייתם מגבילים את צעדי בצורה חלקית, כגון באזורים מסויימים, ניחא, לפחות הייתם מוצאים את הזמן להזמין אותי לדיון בפניכם ושם יכולתם לשאול שאלות ויכולתי לשטוח את טענות הנגד שלי, משלא פעלתם ונראה שכלל לא ניסיתם לפעול לכיוון שכזה, לא נותרה לי הברירה מלבד שלא לקבל את חוות דעתכם. . .

. . . לפי חוות דעת עורכי דיני, במקרים שאין לי בהם ניגוד עניינים וזאת בצורה ודאית ומוחלטת אין צורך שאמנע את עצמי מלהתערב בדיונים בעירייה בדיוני תכנון ובניה".

4. בשיחת טלפון בין הח"מ לבין מר קינג הוסבר לו, כי מבנה הוועדה ואופייה אינם מאפשרים לה לשמוע בעל-פה את כל הפונים והנילונים, ולכן הוא הוזמן להעביר את הערותיו בכתב, וביתר פירוט.

5. בנובמבר שלח מר קינג בקשה נוספת לוועדה, שבה הביא נימוקים נוספים. פנייתו זו מצ"ב כנספח ב' לחווה"ד.

6. הנימוק הראשון שהביא מר קינג היה, כי לפי סעיף 150א לפקודת העיריות וסעיף 18(ה)(2) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 יש לתת ייצוג לסיעת "ירושלים מאוחדת". טענות דומות נכללו בעתירה שהגישה סיעת "ירושלים מאוחדת". בעניין זה לבית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים (עת"מ 14-10-53062 סיעת "ירושלים מאוחדת" נ. מר ניר ברקת, ראש עיריית ירושלים ואח').

7. מר קינג הוסיף, כי העובדה, שסיעת "ירושלים מאוחדת" (שבה חבר מלבדו גם מר שמואל שקדי) היא הסיעה הגדולה והבכירה של האוכלוסיה הדתית-לאומית בעיר, צריכה להוות שיקול לטובת שינוי חוות הדעת הראשונה של הוועדה בעניינו. זאת, שכן אם הוא לא יהיה חבר בוועדת המשנה, הרי שלציבור הדתי – לאומי בעיר לא תהיה נציגות באחת מוועדות המועצה החשובות ביותר. מר קינג הסביר, כי לדעתו מדובר בפגיעה בערכי הדמוקרטיה ושמירת היחסיות, וכי אלה ערכים חשובים, שראוי שיעמוד לעיני חברי הוועדה בבואם לגבש את חוות דעתם בעניין זה.

8. כרקע לטענה זו נציין, כי בסיעת "ירושלים מאוחדת" חברים שני חברי מועצה, מר שמואל שקדי ומר קינג, כאשר גם מר שקדי מנוע מלכהן בוועדת המשנה; הוועדה חיוותה דעתה לגבי מר שקדי כבר בשנת 2008, כי כהונתו כדירקטור בחברת "אפריקה ישראל" בע"מ -

כהונה שבה הוא ממשיך גם היום - מעמידה אותו במצב של ניגוד עניינים בכל נושא שיש לו קשר לתחום התכנון והבניה. זאת היות שהחברה פועלת בקנה מידה רחב בתחום הנדל"ן בכל הארץ, ובירושלים בפרט. הוועדה סברה, כי מר שקדי איננו רשאי לכהן בוועדת המשנה, ועליו להימנע מכהונה בתפקידים נוספים שצויינו בחוות הדעת וכן מטיפול ברוב הנושאים שיידונו ע"י מליאת הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, כפי שפורט בחוות הדעת. חוות הדעת בעניינו של מר שקדי מצ"ב כנספח ג' לחו"ד זו.

9. בהמשך לכך התייחס מר קינג בפנייתו גם ליוזמה להעביר מסיעת "ירושלים מאוחדת" את הזכות לשלוח נציג לוועדת המשנה לחבר מועצה אחר, שאינו מקובל על סיעת "ירושלים מאוחדת". עניין זה עלה גם במסגרת העתירה הנ"ל. בהתאם להסכמת הצדדים לעתירה ולהחלטת בית המשפט הנכבד הנושא נדון שוב ע"י הוועדה לאחר הגשת העתירה.

10. היועץ המשפטי לעיריית ירושלים, עו"ד אלי מלכה, חיווה דעתו בפירוט, כי סיעת "ירושלים מאוחדת" איננה רשאית להחליט מי יהיה חבר המועצה שיכהן בוועדת המשנה במקומה. זאת, שכן הן מר קינג והן מר שקדי נמצאים במצב של ניגוד עניינים בכל הנוגע לתחום התכנון והבניה, ובמסגרת זו הם מנועים מלקבל החלטה גם בשאלה מי יכהן בוועדת המשנה במקומם.

11. טענה נוספת שהעלה מר קינג בפנייתו הנוכחית לוועדה היתה, כי מקריאת חוות דעת קודמות של הוועדה, הוא למד שהוועדה הוציאה מתחת ידה חוות דעת מקלות או גמישות, אשר אפשרו לחברי מועצה, שקיים לגביהם חשש לניגוד עניינים כלשהו, להשתתף בכל זאת בדיוני ועדה זו או אחרת. ברם, מר קינג לא פירט לאלו חוות דעת הוא התייחס.

חוות הדעת

12. הוועדה דנה בשאלות ובטענות שהוצגו ע"י מר קינג בפנייתו הנוכחית, והיא סבורה, כי אין מקום שמר קינג יכהן בוועדת המשנה.

13. ראשית, יש להבהיר נקודה עובדתית: שלא כנטען בסעיף 16 לעתירה, מר שקדי אינו חולק על חוות דעתה של הוועדה מ-2008 בעניינו. עם זאת, הוועדה החלה לדון בפנייה חדשה מטעמו של מר שקדי למתן חוות דעת בנושא אחר – מר שקדי מבקש מן הוועדה לחוות דעתה, האם הוא רשאי לכהן כיו"ר ועדת הכספים של מועצת העירייה.

14. עמדת הוועדה היתה ועודה, שיש להקפיד בכל הנוגע לניגוד עניינים בתחום התכנון והבניה. ראו לדוגמה את חו"ד"ד בפרק 1.15 שהתפרסמו באתר האינטרנט של הוועדה,

ובפרט – חווה"ד מס' 1.1520,² העוסקת בנושא כהונתם בוועדת המשנה של מי שעוסקים בתחום המקרקעין. זו היתה חוות הדעת העקרונית שהוועדה הסתמכה עליה כאשר גיבשה את חוות דעתה הקודמת בעניינו של מר קינג.

לעניין הפגיעה הנטענת בייצוגם של בוחרי סיעת "ירושלים מאוחדת" -

15. ניתן לראות בטיעונים שהעלו מר קינג וסיעת "ירושלים מאוחדת" בכל הנוגע לפגיעה בייצוגם של בוחרי הסיעה מעין טענה בדבר כוורת. כידוע, הכלל בדיני ניגוד עניינים הוא, כי עובד ציבור הנתון במצב של ניגוד עניינים, או חשש לניגוד עניינים, רשאי לקבל החלטה או לבצע פעולה, על אף המצב האמור, אם קיים צורך בפעולה דחופה לשם הגנה על אינטרס ציבורי, חיוני ומהותי שהוא מופקד עליו, בהעדר אפשרות אחרת, ובלבד שינקוט אמצעים סבירים כדי לצמצם, ככל האפשר, את ניגוד העניינים או החשש לניגוד עניינים. עם זאת נקבע, כי את תחולתו של חריג הכוורת יש לצמצם לחיוני בלבד, ולא לעשותה פתח לדחיקת רגלם של הכללים בדבר ניגוד עניינים. ראו לעניין זה, למשל, את בג"צ 531/79 סיעת הליכוד בעיריית פתח-תקוה נ. מועצת עיריית פתח-תקוה, פ"ד לד(2) 566 (1980), בעמ' 576. הוועדה אינה סבורה, כי נסיבות המקרה של סיעת "ירושלים מאוחדת" מצדיקות חריגה מעקרון ניגוד העניינים.

16. זאת ועוד. ספק אם בעניינו אכן מדובר בכורת, או במצב דומה לו; בסיעת "ירושלים מאוחדת" חבר, כאמור, גם מר שקדי, אשר מכהן מזה שנים כדירקטור בחברת "אפריקה ישראל. הוועדה חיוותה את דעתה נספח ג' כי מר שקדי, מנוע מלכהן בוועדת המשנה. ברם, ככל שאחד מחברי הסיעה יחדל מן העיסוקים המעמידים אותו במצב של ניגוד עניינים תדיר, ייפתר הקושי והסיעה תוכל להיות מיוצגת בוועדת המשנה (לאחר תקופת צינון מסויימת³). בדרך זו תוכל הסיעה לשמור על ייצוגו של הציבור שבחר בה.

17. בהיבט העקרוני חשוב לציין, כי מאז פנייתו הראשונה של מר קינג אל הוועדה בדצמבר 2013 חל בדין שינוי משמעותי, המבטא את עמדת המחוקק בדבר החשיבות שיש לייחס למניעתו של ניגוד עניינים במוסדות התכנון; בשנת 2014 אישרה הכנסת את תיקון 101 לחוק התכנון והבניה⁴ - תיקון מקיף שנועד לערוך רפורמה בתחום התכנון והבניה. בין השאר, הוסיף התיקון עוד הוראות בתחום ניגוד העניינים. בין הוראות אלה נוסף לחוק סעיף 44ג לחוק, אשר נכנס לתוקף ביום 1.11.2014 וקובע כדלקמן:

²<http://index.justice.gov.il/Units/CommitteeToPreventConflictsOfInterest/Opinions/Opinions/1-1520.pdf>

³ חוות דעת ברוח זו אושרה על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב (עת"מ 2463/05 (מח' ת"א-יפו) ויינברג נ' הדרי ואח', מיום 14.9.05). באותו עניין חיוותה הוועדה דעתה, כי ראוי שחבר המועצה שהיה קשור למספר עמותות ולפיכך היה נתון לגביהן במצב של ניגוד עניינים - יימנע מטיפול בנושאים הנוגעים אליהן במשך שנה מיום שחדלו הקשרים ביניהם.

⁴ ח"ת 4460:7.4.2014. עמ' 474.

"44ג. לא יחל אדם לכהן כחבר מוסד תכנון ולא יכהן כחבר מוסד תכנון אם הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין חברותו במוסד התכנון לבין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו..."

18. הוועדה סבורה, כי ניתן ללמוד מהוראת חוק זו על החשיבות שמייחס המחוקק למניעת ניגוד עניינים, עד כדי מניעת כהונה, וכי גם בכך יש כדי לתמוך בחוות דעתה של הוועדה, המעדיפה, בנסיבות עניינה של סיעת "ירושלים מאוחדת", את מניעת ניגוד העניינים במוסד תכנון על פני הפגיעה הנטענת בבחירה של הסיעה.

לעניין בקשת סיעת "ירושלים מאוחדת" לעניין מינויו של מי שיכהן במקום נציגה בוועדת המשנה

19. ראשית יוזכר, כי הוועדה מוסמכת לחוות את דעתה רק בשאלות של ניגוד עניינים. לפיכך, הוועדה לא עסקה בפרשנותם של סעיף 150א(ב)(1) לפקודת העיריות וסעיף 18 לחוק התכנון והבניה ובשאלה, האם אכן קיימת לסיעת "ירושלים מאוחדת" הזכות מכוחם להחליט או להמליץ על מי שימלא את מקומה בוועדת המשנה. הוועדה דנה רק בשאלה העקרונית, האם זכאי נבחר ציבור, המצוי במצב של ניגוד עניינים תדיר, המונע ממנו לכהן בתפקיד מסויים, לקבוע או להציע (בהנחה שיש לו סמכות לעשות כן) מועמד שימלא את מקומו, או שניגוד העניינים מונע ממנו לעשות זאת.

20. בעניין זה ניתן למצוא נימוקים טובים לעמדותיהם של שני הצדדים; מחד גיסא – עיקרון ניגוד העניינים הוא עיקרון מהותי ופרשני, שנועד לתכלית ציבורית חשובה מאד, ולפיכך יש לתת לו את מלוא התוקף. בנוסף, בעניין שיש בו מן הדמיון לשאלה שלפנינו, פסק בית המשפט לעניינים מינהליים בחיפה, כי קביעה, שחבר מועצה מסויים היה נתון במצב של ניגוד עניינים, חלה גם על פעולות נלוות, וביניהן – חתימה על בקשה להעלות נושא מסויים לדיון במועצה⁵.

מאידך – הן פנייתו של מר קינג והן העתירה מעלות אל מול העיקרון בדבר מניעת ניגוד עניינים אינטרס ציבורי חשוב לא פחות – הזכות לייצוג בכלל, ובתחום התכנון והבניה – בפרט. שאלות אלה יורדות לשורש איזון האינטרסים העדין והחשוב שבין זכות הייצוג וחופש הבחירה לבין החשש להשפעה בלתי הוגנת כזו או אחרת כתוצאה מחשש לניגוד עניינים.

21. לאחר התלבטות לא קלה, עמדת הוועדה היא, כי בנסיבות המיוחדות של מקרה זה, דיני ניגוד העניינים אינם מונעים מסיעת "ירושלים מאוחדת" להעלות לדיון הצעה למנות מועמד שיכהן במקומה בוועדת המשנה, כאקט חד פעמי (להבדיל מפעילות נמשכת), וזאת בסייגים שיפורטו להלן.

22. לדעת הוועדה, יש להבחין בין המקרה שלפנינו לבין המקרה שתואר בפסה"ד בעניין **סעדאי**, שהוזכר בסעי' 20 לחו"ד זו. באותו עניין פתח מהנדס עיריית נהריה בהליכי

⁵ הוועדה מס' 17-17-26791 אורו שטרדאו ז' ז'הי סדו ראש טירייה והריה (1.1.2013).

אכיפה נגד חלק מחברי מועצת העירייה. בסמיכות זמנים לכך, ביקשו חלק מחברי המועצה להעלות לדיון הצעה לפטר את המהנדס. בית המשפט פסק, כי חתימתו של אחד מחברי המועצה על הבקשה להעלות את הנושא לדיון – פסולה, בשל ניגוד העניינים שבו היה נתון אותו חבר מועצה ביחס למהנדס. דהיינו, באותו עניין, חבר המועצה המציע היה נתון במצב של ניגוד עניינים אישי מובהק, במובחן מניגוד העניינים הכללי שבענייננו. לכן פסק בית המשפט שאסור היה לו לבצע גם פעולה נלווית, כגון העלאת נושא לדיון.

23. להלן הסייגים שסברה הוועדה שיש לקבוע לעניין הנציג שייבחר במקומם של מר קינג ומר שקדי:

א. מר קינג, מר שקדי, סיעת "ירושלים מאוחדת", או מי מטעמם, אינם רשאים, כמובן, כמי שמנועים בעצמם עקב ניגוד עניינים, לתת הנחיות או המלצות בענייני תכנון ובניה לחבר המועצה שיכהן במקום נציג הסיעה בוועדת המשנה. יש להבהיר, כי חברי המועצה שקדי וקינג (לרבות מי מטעמם, או מטעמה של סיעת "ירושלים מאוחדת"), לא ישוחחו עם אותו חבר מועצה בכל נושא הנוגע לתחום התכנון והבניה.

ב. אם וככל שסיעת "ירושלים מאוחדת" תהיה מעוניינת להעלות הצעה להחלפתו של חבר המועצה שיחליף את נציגה בוועדת המשנה, יחולו תנאים אלה:

(1) הסיעה תנמק בכתב את הצעתה;

(2) היועץ המשפטי לעירייה יגיש למועצה חוות דעת משפטית בנושא.

ג. בחירתו של חבר המועצה שיתמנה לוועדת המשנה במקום נציג סיעת "ירושלים מאוחדת" תהיה כפופה לבדיקת קיומו של ניגוד עניינים לגביו, כמקובל לגבי מי שמכהנים במוסדות תכנון, בהתאם להוראות החוק והפסיקה. לעניין זה חשוב לציין, כי השאלה, האם נבחר ציבור מצוי במצב של ניגוד עניינים היא שאלה משפטית, ואינה נושא לדיון במועצה, כפי שעולה מן הסיפא לסעיף 27 לעתירה.

בכבוד רב,
יעל אחילאה, עו"ד
מרכזת הוועדה

העתקים:
מר שמואל שקדי, חבר סיעת "ירושלים מאוחדת"
עו"ד יעקב פונקלשטיין, פרקליטות מחוז ירושלים
יו"ר הוועדה וחבריה

י"ט בטבת התשע"ט

27 בדצמבר 2018

לכבוד

חבר המועצה אריה קינג

שלום רב,

הנדון: הסדר למניעת חשש לניגוד עניינים חבר המועצה אריה קינג

סימוכין: שאלון לאיתור חשש לניגוד עניינים מ 26 בדצמבר 2018

בהמשך לאמור בשאלון שבנדון, בקורות החיים וברשימת לקוחותיך בשנת 2017 ו- 2018 המצורפים לו; להלן הנחיות היועץ המשפטי לעירייה להסדר למניעת חשש לניגוד עניינים של חבר המועצה מר אריה קינג:

1. בהתאם לחוות הדעת של הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות "להלן – הוועדה", שניתנו לפניו, האחת מיום 13.7.14, בה נקבע:

"הדין החל בעניינך דומה לדין החל בענייניהם של מתווכי נדל"ן או אנשי שיווק בתחום הנדל"ן, דהיינו – אין מקום שתכהן במוסדות התכנון".

השנייה, בחוות הדעת של הוועדה, שדנה בבקשתך לעיון שני בנושא, מיום 22.3.15 בה נקבע:

"הוועדה דנה בשאלות ובטענות שהוצגו ע"י מר קינג בפנייתו הנוכחית, והיא סבורה, כי אין מקום שמר קינג יכהן בוועדת המשנה.

לפיכך, אינך יכול לכהן במוסדות התכנון לרבות הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים, ועדת המשנה לתכנון ובניה ירושלים, רשות רישוי, ועדת שימור והוועדה לתכנון עירוני.

מצורפות חוות הדעת של הוועדה מיום 13.7.14 ומיום 22.3.15 ומסומנות נספח א' וב' ומשמשות כחלק בלתי נפרד מהסדר ניגוד העניינים.

2. בהתאם לחוות דעת הוועדה מיום 13.7.14:

"עליך להימנע מטיפול בכל נושא שיש לו קשר לעסקיך או לפעילותך הציבורית בתחום הנדל"ן (ובין היתר כל נושא שיש לו השלכה למקרקעין שאתה מנהל, בין במישרין ובין בעקיפין, הן בדיונים פורמליים והן בפעילות לא פורמלית. כך גם בכל נושא שיש לו השלכה על גורם שאתה מנהל עמו קשרים עסקיים וכל גורם שיש לו קשר לפעילותך בתחום הנדל"ן וכו')".

3. בהתאם לסעיף 122א לפקודת העיריות:

(א) "חבר מועצה, קרובו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על עשרה אחוזים בהונו או ברווחיו או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו לא יהיה צד לעיסקה עם העירייה.

(ב) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול:

(1) ...

(2) ...

(3) לגבי חוזה או עיסקה שהמועצה ברוב של שני שלישים מחבריה ובאישור השר התירה ובתנאים שהתירה; הודעה על מתן היתר כאמור תפורסם ברשומות.

...

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על התקשרויות שנעשו לפני תחילת כהונתו של חבר מועצה שבשלו חל האיסור; אולם עם תחילת כהונה יודיע בכתב חבר המועצה למועצה על כל התקשרות האסורה לפי הוראות סעיף קטן (א) שנעשתה לפני תחילת כהונתו, וכל עוד לא נסתיימה התקשרות זו לא יעסוק אותו חבר מועצה בתוקף כהונתו במועצה בכל עניין הנוגע להתקשרות האמורה".

עליך לפעול בהתאם להוראות סעיף 122א לפקודת העיריות בעניין הדירה במעלה הזיתים שחברת יושבי ההר שבבעלותך משכירה לעיריית ירושלים מאז שנת 2013 ומשמשת כגן ילדים.

וכן בעניין השותף העסקי שלך המנהל משא ומתן עם העירייה למכירת נכס שלו בגוש 30615 חלקה 208 שחברתך מטפלת לו בנכסים בשטח.

4. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה ובוועדותיה בכל עניין הנוגע באופן ישיר או באופן עקיף לתאגידים, ולגופים והבאים:
 - א. חברת יושבי ההר.
 - ב. חברת דידאי.
 - ג. הקרן לאדמות ישראל.
 - ד. משכנות שלם.
 - ה. עמותת בית הכנסת מקדש מעט מעלה הזיתים.
5. אסור לך להיות שותף בכל דיון במועצה ובוועדותיה לרבות הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים או ועדת המשנה שלה בכל עניין הנוגע לנכסים המצויים בירושלים כדלהלן: קרקע בבית חנינה בגוש 30615 חלקה 118, במעלה הזיתים דירה 22 / 5 ובנוף ציון בגוש 30613 חלקה 258. בין במישרין ובין בעקיפין לרבות נכסים הגובלים במקרקעין אלו.
6. אסור לך להשתתף בכל דיון בתוכנית ו/או בהיתר הנוגע למקרקעין שלך או של בני משפחתך, לרבות נכסים הגובלים במקרקעין אלו.
7. עליך להודיע ליו"ר הוועדה לתכנון ובניה וליועץ המשפטי של הוועדה על היותך במצב של חשש לניגוד עניינים ולוודא שדברייך בעניין זה נרשמו בפרוטוקול הוועדה.
8. האחריות להימנע מהיקלעות למצב של חשש לניגוד עניינים מוטלת עליך.
9. בכל מקרה הנוגע לחשש לניגוד עניינים או אם יתעורר ספק בדבר יישום הוראות ההסדר או סוגיות שלא נצפו מראש שעשויות להעמידך במצב של חשש לניגוד עניינים, עליך להיוועץ ביועמ"ש של העירייה ולפעול לפי הנחיותיו.
10. אם יחול שינוי בתוכן שאלון ניגוד העניינים שבסימוכין, מחובתך לפנות ליועמ"ש לעירייה, למסור לו, בכתב, את מלוא המידע הרלוונטי ולפעול לפי הנחיותיו.

11. מובהר בזאת כי ההנחיות המפורטות לעיל, הינן הסדר למניעת חשש לניגוד עניינים וכי חל עליהן חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998 (להלן – חוק חופש המידע). ההסדר ככלל לא יהיה חסוי ויפורסם באתר העירוני למעט פרטים שאין לפרסמם לפי חוק חופש המידע ופרטים אשר תצביע על טעם בדין לחיסויים תוך 14 ימים מקבלת ההסדר, עמדתך תבחן על ידי היועץ המשפטי לעירייה שיחליט האם לקבלה.

בכבוד רב,

אלי מלכה, עו"ד
היועץ המשפטי לעירייה

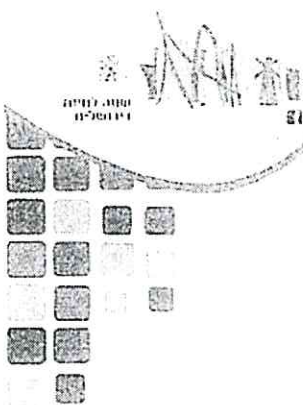
העתקים:

מר משה ליאון, ראש עיריית ירושלים
עו"ד זאב גבאי, סגן היועץ המשפטי ליועץ וחקיקה
עו"ד שמואל א. שפט, ראש צוות חקיקה

הריני לאשר קבלת ההנחיות ומתחייב לפעול לפיהן.

אריה קינג

תאריך

היועץ המשפטי לעירייה
City Legal Adviser

11. מובהר בזאת כי ההנחיות המפורטות לעיל, הינן הסדר למניעת חשש לניגוד עניינים וכי חל עליהן חוק חופש המידע, התשנ"ח – 1998 (להלן – חוק חופש המידע). ההסדר ככלל לא יהיה חסוי ויפורסם באתר העירוני למעט פרטים שאין לפרסמם לפי חוק חופש המידע ופרטים אשר תצביע על טעם בדין לחיסויים תוך 14 ימים מקבלת ההסדר, עמדתך תבחן על ידי היועץ המשפטי לעירייה שיחליט האם לקבלה.

בכבוד רב,

אלנ מלכה, עו"ד
היועץ המשפטי לעירייה

העתיקים:

מר משה ליאון, ראש עיריית ירושלים
עו"ד זאב גבאי, סגן היועץ המשפטי ליועץ וחקיקה
עו"ד שמואל א. שפט, ראש צוות חקיקה

הריני לאשר קבלת ההנחיות ומתחייב לפעול לפיהן.

אריה קינג

20.1.17
תאריך

אס"א

מדינת ישראל
משרד המשפטים

הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור
ברשויות המקומיות

ירושלים: טו בתמוז, תשע"ד
13 ביולי 2014

פניה מס': 1977
סימוכין: 803-99-2014-054082

לכבוד
מר אריה קינג, חבר מועצת עיריית ירושלים
ככר ספרא
ירושלים

א.נ.

הנדון: פנייתך לוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות

סמך פנייתך אל הוועדה מיום 4.12.2013
תשובתי מיום 4.12.2013
שאלון שהעברת אל הוועדה ביום 31.12.2013
זכתבי אליד מיום 9.1.2014
פירוט שהעברת אל הוועדה ביום 9.1.14
פנייתך מיום 10.2.2014
חוות דעת מוקדמית מיום 11.2.2014
5 הודעות דוא"ל שהעברת אל הוועדה ביום 12.2.2014
תשובתי מיום 13.2.2014 ובקשת מידע נוסף
בקשתך לטעון בפני הוועדה מיום 13.2.2014
תזכורת מטעם הוועדה מיום 27.2.14
חומר נוסף מטעמך לעניין תכנית 13900. נשלח ביום 9.3.2014

1. הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחר ציבור ברשויות המקומיות, ועדה מייעצת בראשותה של גבי דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (ייעוץ). (להלן - הוועדה). קיבלה את פנייתך שבסימוכין ביום 4.12.2013 ואת המידע הנוסף שהמצאת לבקשת הוועדה מאוחר יותר.
2. בפנייתך זו ביקשת את חוות דעתה של הוועדה, לאחר שנבחרת לכהן כחבר מועצת העיר ירושלים (להלן - העירייה). לגבי האפשרות שתכהן כחבר בוועדת המשנה של הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים וכמיימי חבר בוועדה המחוזית ירושלים. זאת, לאור החשש, כי תימצא במצב של ניגוד עניינים לנוכח פעילותך האישית והציבורית.
3. בהמשך לדיון הוועדה בפנייה לראשונה ביום 21.1.2014, נשלחה אליך חוות דעת מוקדמית (להלן - חוות הדעת המוקדמית) ביום 11.2.1014, בה ניתנה התייחסות ראשונית בנושאים נושא פנייתך, וזאת, במהביל להמשך הבירור מולך של העובדות הנוגעות לעניין ולבירור שאלות נוספות

שהתעוררו במהלך הטיפול

4 בהמשך, בהודעת דוא"ל נוספת, ביקשת את התייחסותה של הוועדה לכך שאתה מייצג מספר תושבים אשר הגישו התנגדות לתכנית 13900 שיזמה העירייה, להקמת אתר להטנת פסולת באזור נחל אוג

5 הוועדה זנה בעניין בישיבותיה שהתקיימו ביום 21.1.2014, ביום 11.3.2014 וביום 26.5.2014, ילהלן חוות דעתה המעודכנת

רקע:

6 מן השאלון שמילאת ומתשובותיך לשאלות הוועדה התבררו הפרטים הנאים:
אתה ורעייתך בעלי מניות בחברת יושבי ההר בע"מ (להלן "יושבי ההר") חברת דיזאי בע"מ (להלן "דיזאי") מצויה בבעלותה החלקית של חברת יושבי ההר היא מנהלת ע"י חברת יושבי ההר

7 בתשובה לשאלות הוועדה, הסברת, שחברת יושבי ההר בע"מ שנבעלותך ובבעלות אשתך, מספקת שירותי ניהול לגבי רכישה, שמירה, והשכרת נכסים עבור לקוחותיה. בין היתר, חברת יושבי ההר משכירה דירה לעיריית ירושלים. חברת דיזאי בע"מ, שבניהול ובבעלות חלקית של חברת יושבי ההר, מנהלת גם היא נדל"ן עבור לקוחות, כמו גם עיסוק בפעילויות שונות אחרות בתחום הנדל"ן

מהפירוטים שמסרת עולה, כי יושבי ההר ודיזאי שוכרות נכסים בירושלים, חברת יושבי ההר היא בעלת דירה בירושלים המושכרת לעירייה לשימוש כגן עירוני. בנוסף, אתה חבר בעמותת "מקדש מעט מנעלה הזיתים", המנהלת את בית הכנסת, שגם הוא מצוי בירושלים. בטפסים שמילאת כתבת, כי יושבי ההר ודיזאי מעורבות בקידום תכניות בשכונת נחלת שמעון שבירושלים

8 עמותת "הקרן לאדמות ישראל" בה אתה חבר ומנהל, היא עמותה שמטרותיה הרשומות הן (וכלשון הדו"חות שהוגשו ע"י העמותה) "גאולת אדמות ישראל; טיפוח החינוך לאהבת ארץ ישראל באמצעות הטמעת מוערך החינוך בחינוך הבלתי פורמלי; הסברה ציבורית והסברה באמצעי פירסום לשם פיתוח מיוזמים יהודיים בארץ ישראל שיעצימו את תחושת השייכות של כלל העם היהודי בארצו"

9 אתה מכהן כדירקטור בחברה לפיתוח מזרח ירושלים בע"מ (להלן כמ"י). כמ"י היא חברה מבושלתית, שלעיריית ירושלים 33.3% מימנותיה (המדינה מחזיקה ב - 66.6% הנותרים) כמ"י עוסקת בפיתוח, שיקום, וניהול של נכסים, תשתיות ופרויקטים עירוניים ותיירותיים בכל רחבי העיר ירושלים. כמו גם בהחכרה והשכרה של נכסים שבבעלותה.

10. במכתבך מיום 9.1.2014 העלית שאלה נוספת כתבת, שאתה מייצג מספר תושבים שהגישו התנגדויות לתכנית מתאר מקומית מס' 13900 אותה יזמה עיריית ירושלים, שעניינה הקמת אתר פסולת באזור נחל אוג שבצפון ירושלים. הדגשת, שעיסוקך זה הוא ללא שכר, והסכרת, שהתחלת לעסוק בכך עוד קודם שהתמנית כחבר מועצה. הוספת, שגורמים בעירייה סבורים, שאתה היחיד שבידו אפשר בעניין זה בין הצדדים.

11. נושא נוסף שאתה עוסק בו במסגרת עיסוקך הציבוריים הוא ניהול הליכים משפטיים בקשר עם אזור קרן העופל ומתחם דרך העופל. בגן הלאומי סובב חומות העיר העתיקה. בין השאר, הגשת לפני תחילת כהונתך עתירות לכג"ץ, שעיריית ירושלים היא אחת המשיבות להן.

חוות דעתה של הוועדה :

12. ראשית יצויין, כי הוועדה סבורה, שיש להחיל בעניינך את כלל 15 לכללים למניעת ניגוד עניינים של נבחרים ברשויות המקומיות (להלן - הכללים), הקובע:

"חבר מועצה שהוא קבלן בנין הבונה בתחום המרחב התכנוני שאליו שייכת הרשות המקומית לא יהיה חבר בוועדת משנה של הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, המחליטה בבקשות למתן היתרים, או לאישור שימוש חורג ולהקלות."¹

13. הוועדה חיוותה דעתה מספר פעמים, כי האיסור האמור חל גם על עיסוקים דומים אחרים בתחום הנדל"ן, כעסקי ייזום, תיווך או שיווק מקרקעין בהם מתקיים הרציונל העומד בבסיס האיסור. נראה, שגם עיסוקך במסגרת החברות והעמותה האמורות הוא אחד מן העיסוקים שיש להחיל עליהם את האיסור האמור.²

14. הרציונל לאיסור הוא, שפתרון של הימנעות עלול להביא לתוצאות בלתי רצויות בשני מישורים עיקריים:

א. חברות במוסד תכנון מעניקה חבר המועצה ליתרון משמעותי אם הוא עוסק בתחום הנדל"ן, בכך שהיא חושפת בפניו מידע תכנוני שאינו פתוח לכלל הציבור אשר יש בו כדי להעניק לו או ללקוחותיו יתרון רב ערך.

¹ ר' לעניין זה פסקה הדין בעת"מ (מחוזי ב"ש) 240/07 בוריס מור נ' ראש עיריית קרית גת.

² ר' לעניין זה חוות דעת 1.1520 באתר האינטרנט של הוועדה. ר' קישור באינטרנט.

נראה, כי עיסוקך בתחום הנדליין איננו מוגבל לנכסים מסויימים - יושבי ההר ודידאי מנהלות מספר נכסים. לפי השאלון שמילאת - מטרתן ומטרתה של עמותת הקרן לאדמות ישראל היא, כלשונך, גאולת אדמות ישראל, וגם היא אינה מוגבלת לנכסים מסויימים.

בשל הזהירות היתרה שיש לנקוט בתחום התכנון והבניה, סברה הוועדה, כי פעילות מן הסוג שאתה מנהל בירושלים אינה מאפשרת למקד את ניגוד העניינים שבו אתה נתון לנושאים מסויימים ולהימנע מטיפול בהם, אלא מחייבת שלא תכהן בכלל התפקידים הקשורים לתחום התכנון והבניה, כפי שנקבע בחוות הדעת הכללית של הוועדה.

16. לאור האמור לעיל הגיעה הוועדה למסקנה, כי הדין החל בעניינך דומה לדין החל בענייניהם של מתוכי נדליין או אנשי שיווק בתחום הנדליין, דהיינו - אין מקום שתכהן במוסדות תכנון

17. מעבר לאמור לעיל, לפי כלל 11 לכללים עליך להימנע מטיפול בכל נושא שיש לו קשר לעסקיך או לפעילותך הציבורית בתחום הנדליין (ובין היתר - כל נושא שיש לו השלכה למקרקעין שאתה מנהל, בין במישרין ובין בעקיפין. הן בדיונים פורמליים והן בפעילות לא-פורמלית. כך גם בכל נושא שיש לו השלכה על גורם שאתה מנהל עמו קשרים עסקיים וכל גורם שיש לו קשר לפעילותך בתחום הנדליין וכו'). נוסחו של כלל 11 מובא בנספח לחוות דעת זו כמו כן מצ"כ העתק מחוות הדעת הכללית של הוועדה (מס' 1.1510) המונה את הנושאים שלדעתה של הוועדה קבלן בניין מנוע מלטפל בהם) מובן, שגם בפעילויות הציבוריות במסגרת העמותות אותן ציינת בשאלון שמילאת בתשובתך לוועדה, חלות הוראות כלל 8 והוראות כלל 11.

השכרת דירה לעיריית ירושלים

18. כפי שכבר נכתב בחוות הדעת המקדמית, על פי המידע שמסרת, חברת יושבי ההר שבבעלותך משכירה דירה לעיריית ירושלים. הבהרנו שם, שלגבי עסקה וחווה בין חבר מועצה לעירייה הקשורה לענייני הפרטי חל כלל 12(א) המסתמך על ס' 122א לפקודת העירויות וקובע:

12" איסור עסקאות

(א) חבר המועצה לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הרשות המקומית; לעניין זה, "חבר מועצה" - חבר מועצה או קרובו או תאגיד שהוא או קרובו בעלי שליטה בו (ראה הגדרות "בעל שליטה" ו-"קרוב" בסעיף 1(1)(ב) ו-1(5)(ב)).

19. בסעיף קטן (ב) נקבעו כמה חריגים לאיסור האמור בפסקה (4) נקבע, כי ההוראה לא תחול על התקשרות שנעשתה לפני תחילת כהונתו של חבר המועצה, אך על חבר המועצה לנהוג לפי הוראה זאת:

"אולם עם תחילת הכהונה יודיע חבר המועצה בכתב על התקשרות האסורה לפי סעיף קטן (א) שנעשתה לפני תחילת כהונתו, וכל עוד לא נסתיימה התקשרות זו לא יעסוק אותו חבר המועצה בתוקף כהונתו במועצה בכל ענין הנוגע להתקשרות האמורה."

20. כאמור, לגבי עסקה שכבר נעשתה קודם תחילת כהונתו של חבר המועצה, אל לו לעסוק בכל עניין הנוגע לאותה התקשרות, וכמובן שבמידה וההתקשרות באה לסיומה, יותר לחדשה אך ורק על פי הוראות סעיף זה.

הגשת התנגדות לתכנית 13900 להקמת מטמנת עודפי עפר בנחל אוג

21. במהלך הטיפול בפנייתך הראשונית, העלית בפני הוועדה נושא נוסף לדיון. באחת מתשובותיך לשאלות הוועדה כתבת, שאתה מייצג מספר תושבים שהגישו התנגדויות לתכנית מתאר מקומית מס' 13900, תכנית שיזמה עיריית ירושלים. הסברת, שהתחלת לעסוק בכך עוד קודם שהתמנית כחבר מועצה, והוספת, שהתבקשת לפשר בעניין זה בין העירייה לבין המתנגדים. בהמשך לבקשתך זו נתבקשת להעביר אל הוועדה את העתקי ההתנגדויות וחומר בנושא.

22. בחוות הדעת המקדמית שנשלחה לך ע"י הוועדה התייחסנו לכלל 17, הקובע איסור על חבר המועצה לייצג גורמים בפני הרשות המקומית שבה הוא מכהן. כלל 17 קובע כך:

"17. הכלל בדבר ניגוד עניינים בייצוג

(א) לא ייצג חבר מועצה בפני הרשות המקומית שבה הוא מכהן קרוב שלו או אדם שיש לו אתו, במישרין או בעקיפין, קשרים עסקיים, ולא יפעל בשמו בפניה.

23. בהודעת דוא"ל שהעברת אל הוועדה ביום 12.2.14 התייחסת לחוות הדעת המקדמית, וטענת, כי פעילותך נגד תכנית 13900 אינה נכנסת בגדר כלל 17 האמור, שכן התושבים שאתה מייצג אינם קרובי משפחה שלך, ואין ביניכם קשרים עסקיים. כתבת, כי אין לך זכויות במקרקעין וכי לא מובטחת לך תמורה בהצלחת ההתנגדות. הדגשת, כי התנגדותך לתכנית נובעת משיקולים ענייניים גרידא. הסברת, כי מגישי ההתנגדויות הסתמכו על חוות דעתך ותצהירך הייחודי, שכן אתה היית היחיד במשך כעשור שפעל באזור נושא התכנית.

24. הוועדה דנה בטענותיך אלה, אך הגיעה למסקנה שאין מקום שתייצג את המתנגדים. הרציונל לכך הוא הרצון למנוע את ניגוד עניינים המתעורר במצב שבו חבר מועצה מייצג גורם חיצוני מול ועדה של הרשות. מצב זה יש בו כדי להעניק לגורם המיוצג ע"י חבר מועצה יתרון על פני מי שאיננו מיוצג ע"י חבר מועצה, או לעורר חשש בדבר יתרון כזה.

כאשר חבר מועצת רשות מקומית מייצג גורמים כלשהם בפני הרשות המקומית או בפני הגופים הקשורים אליה, בין בתמורה ובין שלא בתמורה, מתעוררות בעיות במספר מישורים, כפי שפורט

בחנות דעתה העקרונית של הוועדה, שהעתק ממנה נצי"ב כנספח לחוות דעת זו¹: הבעיה העיקרית היא, שייצוג בכני המועצה, הוועדה המקומית או פורום אחר המורכב כולו או חלקו מחברי המועצה, על ידי אחד מחברי המועצה מהווה מצב בעייתי במיוחד מטבע הדברים, חלק מחברי המועצה הם בני בריתו הפוליטיים וחלקם יריביו. בנוסף, כולם מכירים אותו באופן אישי. במצב דברים כזה קשה לצפות לקבלת החלטה, שתהיה מנותקת מן האינטרסים האישיים של חבר המועצה בנושא ומן השיקולים הפוליטיים של שאר חברי המועצה, ולכל הכחות עלולה להיווצר מראית עין של העדפת עניינו של מי שמיוצג ע"י חבר מועצה.

25. מבחינה משפטית יש לזכור, כי כלל 17, כמו כל חיקוק בתחום ניגוד העניינים, אין בו כדי למצות את הדין בקשר למצב שבו חבר מועצה מייצג מול הרשות המקומית או הוועדה המקומית. דיני ניגוד העניינים דינים מתפתחים, שאינם מתמצים בהכרח בנוסח של כלל או חיקוק מסויים. העיקרון האוסר על עובד הציבור (ונכח הציבור בכלל זה) להימצא במצב של ניגוד העניינים נקבע כפסיקת בית המשפט לאורך השנים. הוא מושתת בעיקר על כללי הצדק הטבעי וחובת האמון של עובד הציבור, והפך לחלק מהמשפט המחייב. תחולתו היא כללית וחלה גם ללא הוראת חוק מפורשת².

26. בנישור אחר נראה, שחל כאן גם סעיף 17(ג), האוסר על חבר מועצה לייצג אדם בכני כל גוף (לרבות ועדה) כאשר המועצה היא "צד לאותו עניין"

(ג) לא ייצג חבר מועצה אדם או תאגיד בכל ענין שבפני ועדה, בית משפט, בית דין, או גוף מעין שיפוטי, אם המועצה היא צד לאותו ענין.

לאור העובדה שהתכנית נחל אוג היא תכנית שיזמה עיריית ירושלים, והיא מובאת כעת לאישור בכני הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים, נראה שחל כאן גם סעיף קטן זה³.

27. בפניו תיך אל הוועדה הבעת את החשש, כי אם ייקבע, שעליך להימנע מייצוגם של המתנגדים לתכנית 13900 - יהיה בכך כדי לפגוע בזכותם להתנגד לתכנית לענין זה יש לציין, כי זכותם של המתנגדים להתנגד לתוכנית בעינה עומדת בשיחה שקיימתי עם עו"ד ליבמן, המשנה

¹ ר' חוות דעת מס' 1700 בקובץ חוות הדעת העקרוניות כתובת

באינטרנט

<http://index.justice.gov.il/Units/CommitteeToPreventConflictsOfInterest/Opinions/Opinions/1-1700.pdf>

² עניין זה ראה בני"צ 531/79 סיעת "הליכוד" בעיריית פתח-תקווה נ' מועצת עיריית פתח-תקווה ואח' (להרן - עניין סיעת הליכוד), בני"צ 595/89 שבעון ואח' נ' הממונה על מיחז הדרום שבמשרד הפנים ואח' - בני"צ 1100/95 קאסטו ואח' נ' אהוד אולמרט, ראש עיריית ירושלים ואח' פ"ד מט(3), להלן "עניין קאסטו"

³ בדוע, העירייה והוועדה המקומית לתכנון ובניה הן גופים נפרדים, ולכל אחת אישיות משפטית נפרדת (רי' לדוגמא ע"א 82-324 עיריית בני ברק נ' רוטנרד, פ"ד מה (4), 102).

ליועץ המשפטי לעירייה, הוא חיווה דעתו שאין בקביעה כי עליך להימנע מהמשך טיפול בנושא כדי לשמוט את הקרקע מתחת להתנגדויות שהוגשו בצירוף תצהיר מטעמך. חזקה עליהם שיצליחו למצוא מקרב בעלי המקצועות הרלוונטיים מייצג מתאים אחר.

כהונתך בדירקטוריון החברה לפיתוח ירושלים

28. במהלך הטיפול בפנייתך מסרת לוועדה, כי אתה מכהן גם כדירקטור מטעם העירייה בחברה לפיתוח מזרח ירושלים (פמ"י). מהפרטים שמסרת עולה, כי חברות יושבי ההר ודידאי שוכרות נכסים במזרח ירושלים; אתה עצמך מתגורר במזרח ירושלים וחברת יושבי ההר היא בעלת דירה במזרח ירושלים המושכרת לעירייה לשימוש כגן עירוני; בנוסף, אתה חבר בעמותת "מקדש מעט מעלה הזיתים", המנהלת בית כנסת במזרח ירושלים. לאור כל אלה סברה הוועדה, כי מתעוררת שאלה האם יש מקום שתכהן כדירקטור בפמ"י, שכן מילוי תפקיד זה עלול להעמיד אותך לעיתים קרובות במצבים של ניגוד עניינים בין חברותך בדירקטוריון לעסקיך הפרטיים. הוועדה ביקשה ביום 11.2.2014 את התייחסותך לתפקידך השונים מחוץ לעיריית ירושלים, אך לא קיבלה אותה.

29. הוועדה מבקשת בזאת לקבל את התייחסותך הפרטנית גם לעניין זה, הן מן הבחינה העובדתית והן מן הבחינה המשפטית. **אנא העבר את התייחסותך אלינו עד ליום 27.7.2014**, על מנת שנוכל להעבירה מבעוד מועד לחברי הוועדה. ישיבת הוועדה הקרובה קבועה ליום 6.8.2014.

ניהול הליכים משפטיים בקשר עם הגן הלאומי סובב חומות העיר העתיקה

29. לפני תחילת כהונתך התחלת בניהול הליכים משפטיים בעניין ביצוע עבודות בניה בלתי חוקיות להרחבת בית קברות מוסלמי באזור "קרן העופל" ובמתחם דרך העופל. מטבע הדברים, העירייה היא אחד מן הגורמים המעורבים בנושא.

30. הוועדה סבורה, כי ככל שמדובר במאבק ציבורי, ואינך מייצג בעניין זה גורם נוסף, אין מניעה שתמשיך בניהול העתירות בנושא. עם זאת, במסגרת כהונתך כחבר המועצה ובמסגרת פעילותך בכל גוף נלווה לעירייה, עליך להימנע מטיפול בעניין זה, הן במישרין והן בעקיפין, הן בדיונים פורמליים והן בפעילות לא-פורמלית.

כבודך,
יעל אחילאה, עו"ד
מרכזת הוועדה

העתקים:
יו"ר הוועדה וחבריה
היועץ המשפטי לעיריית ירושלים
הנישנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי)

רשמי

מדינת ישראל משרד המשפטים

הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור
ברשויות המקומיות

ירושלים: בי בניסן תשע"ה
22 במרץ, 2015
פניה מס': 1977
פניה מס': 2111
סימוכין: 803-99-2015-017564

לכבוד	לכבוד
עו"ד אלי מלכה, היועץ המשפטי לעיריית ירושלים	מר אריה קינג
ככר ספרא	ככר ספרא
בנין 8	בנין 4
<u>ירושלים</u>	<u>ירושלים</u>

א.נ.,

הנדון: מניעת ניגוד עניינים - כהונת חבר מטעם סיעת "ירושלים מאוחדת"

בוועדת המשנה לתכנון ובניה של ירושלים

סמוך: חוות דעתה של הוועדה מיום 13.7.2014
מכתבו מר קינג אל הוועדה מיום 18.9.2014
חוות דעתו של עו"ד מלכה מיום 4.11.2014
עת"כ 53062-10-14, בבית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים מיום 12.11.2014
מכתבו של מר קינג אל הוועדה מיום 23.11.2015

1. הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות המקומיות, ועדה מייעצת הפועלת לפי הכללים למניעת ניגוד עניינים של נבחרי הציבור ברשויות המקומיות¹ (להלן – הוועדה), דנה בפניות בעניין כהונתו של מר קינג בתפקידים שונים במועצת עיריית ירושלים מספר פעמים, ולאחרונה – לאחר הגשת העתירה שבסימוכין.

2. הוועדה חיוותה דעתה ביולי אשתקד, כי נוכח עיסוקיו השונים בתחום המקרקעין, בין כעיסוק שבו הוא עוסק לפרנסתו ובין כפעילות ציבורית, אין מקום שמר קינג יכהן בוועדת המשנה לתכנון ובניה. חוות הדעת צורפה כנספח 1 לעתירה המתוקנת.

3. בספטמבר שלח מר קינג אל הוועדה את בקשתו, כי הוועדה תעיין שנית בנושא. פנייתו זו מצ"ב כנספח א' לחווה"ד. בפנייתו זו כתב, כי לאחר עיון ע"י מספר עו"ד מטעמו, הוא מבקש לקיים דיון חוזר בחוות הדעת, שהוגדרה על ידו כגורפת מדי. בפנייתו כתב כך:

"החלטתכם להגדיר אותי תחת כלל 15 'חבר מועצה – קבלן בניין' לא עונה על המציאות של סביבת העבודה שלי. ב – 99% מהתכניות שנדונות

בוועדה המקומית אין לי כל קשר וכל עניין, ובאופן כללי אני בעל נכס אחד שבבעלותי ובו אני גר.

החלטתכם לא סבירה ולא מידתית, אילו הייתם מגבילים את צעדי בצורה חלקית, כגון באזורים מסויימים, נוחא, לפחות הייתם מוצאים את הזמן להזמין אותי לדיון בפניכם ושם יכולתם לשאול שאלות ויכולתי לשטוח את טענות הנגד שלי, משלא פעלתם ונראה שכלל לא ניסיתם לפעול לכיוון שכזה, לא נותרה לי הברירה מלבד שלא לקבל את חוות דעתכם. . .

. . . לפי חוות דעת עורכי דיני, במקרים שאין לי בהם ניגוד עניינים וזאת בצורה ודאית ומוחלטת אין צורך שאמנע את עצמי מלהתערב בדיונים בעירייה בדיוני תכנון ובניה".

4. בשיחת טלפון בין הח"מ לבין מר קינג הוסבר לו, כי מבנה הוועדה ואופייה אינם מאפשרים לה לשמוע בעל-פה את כל הפונים והנילונים, ולכן הוא הוזמן להעביר את הערותיו בכתב, וביתר פירוט.

5. בנובמבר שלח מר קינג בקשה נוספת לוועדה, שבה הביא נימוקים נוספים. פנייתו זו מצ"ב כנספח ב' לחווה"ד.

6. הנימוק הראשון שהביא מר קינג היה, כי לפי סעיף 150א לפקודת העיריות וסעיף 18(ה)(2) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 יש לתת ייצוג לסיעת "ירושלים מאוחדת". טענות דומות נכללו בעתירה שהגישה סיעת "ירושלים מאוחדת" בעניין זה לבית המשפט לעניינים מינהליים בירושלים (עת"מ 53062-10-14 סיעת "ירושלים מאוחדת" נ. מר ניר ברקת, ראש עיריית ירושלים ואח').

7. מר קינג הוסיף, כי העובדה, שסיעת "ירושלים מאוחדת" (שבה חבר מלבדו גם מר שמואל שקדי) היא הסיעה הגדולה והבכירה של האוכלוסיה הדתית-לאומית בעיר, צריכה להוות שיקול לטובת שינוי חוות הדעת הראשונה של הוועדה בעניינו. זאת, שכן אם הוא לא יהיה חבר בוועדת המשנה, הרי שלציבור הדתי – לאומי בעיר לא תהיה נציגות באחת מוועדות המועצה החשובות ביותר. מר קינג הסביר, כי לדעתו מדובר בפגיעה בערכי הדמוקרטיה ושמירת היחסיות, וכי אלה ערכים חשובים, שראוי שיעמוד לעיני חברי הוועדה בבואם לגבש את חוות דעתם בעניין זה.

8. כרקע לטענה זו נציין, כי בסיעת "ירושלים מאוחדת" חברים שני חברי מועצה, מר שמואל שקדי ומר קינג, כאשר גם מר שקדי מנוע מלכהן בוועדת המשנה; הוועדה חיוותה דעתה לגבי מר שקדי כבר בשנת 2008, כי כהונתו כדירקטור בחברת "אפריקה ישראל" בע"מ -

כהונה שבה הוא ממשיך גם היום - מעמידה אותו במצב של ניגוד עניינים בכל נושא שיש לו קשר לתחום התכנון והבניה. זאת היות שהחברה פועלת בקנה מידה רחב בתחום הנדל"ן בכל הארץ, ובירושלים בפרט. הוועדה סברה, כי מר שקדי איננו רשאי לכהן בוועדת המשנה, ועליו להימנע מכהונה בתפקידים נוספים שצוינו בחוות הדעת וכן מטיפול ברוב הנושאים שידונו ע"י מליאת הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, כפי שפורט בחוות הדעת. חוות הדעת בעניינו של מר שקדי מצ"ב כנספח ג' לחו"ד זו.

9. בהמשך לכך התייחס מר קינג בפנייתו גם ליוזמה להעביר מסיעת "ירושלים מאוחדת" את הזכות לשלוח נציג לוועדת המשנה לחבר מועצה אחר, שאינו מקובל על סיעת "ירושלים מאוחדת". עניין זה עלה גם במסגרת העתירה הנ"ל. בהתאם להסכמת הצדדים לעתירה ולהחלטת בית המשפט הנכבד הנושא נדון שוב ע"י הוועדה לאחר הגשת העתירה.

10. היועץ המשפטי לעיריית ירושלים, עו"ד אלי מלכה, חיווה דעתו בפירוט, כי סיעת "ירושלים מאוחדת" איננה רשאית להחליט מי יהיה חבר המועצה שיכהן בוועדת המשנה במקומה. זאת, שכן הן מר קינג והן מר שקדי נמצאים במצב של ניגוד עניינים בכל הנוגע לתחום התכנון והבניה, ובמסגרת זו הם מנועים מלקבל החלטה גם בשאלה מי יכהן בוועדת המשנה במקומם.

11. טענה נוספת שהעלה מר קינג בפנייתו הנוכחית לוועדה היתה, כי מקריאת חוות דעת קודמות של הוועדה, הוא למד שהוועדה הוציאה מתחת ידה חוות דעת מקלות או גמישות, אשר אפשרו לחברי מועצה, שקיים לגביהם חשש לניגוד עניינים כלשהו, להשתתף בכל זאת בדיוני ועדה זו או אחרת. ברם, מר קינג לא פירט לאלו חוות דעת הוא התייחס.

חוות הדעת

12. הוועדה דנה בשאלות ובטענות שהוצגו ע"י מר קינג בפנייתו הנוכחית, והיא סבורה, כי אין מקום שמר קינג יכהן בוועדת המשנה.

13. ראשית, יש להבהיר נקודה עובדתית: שלא כנטען בסעיף 16 לעתירה, מר שקדי אינו חולק על חוות דעתה של הוועדה מ-2008 בעניינו. עם זאת, הוועדה החלה לדון בפנייה חדשה מטעמו של מר שקדי למתן חוות דעת בנושא אחר – מר שקדי מבקש מן הוועדה לחוות דעתה, האם הוא רשאי לכהן כיו"ר ועדת הכספים של מועצת העירייה.

14. עמדת הוועדה היתה ועודה, שיש להקפיד בכל הנוגע לניגוד עניינים בתחום התכנון והבניה. ראו לדוגמא את חוה"ד בפרק 1.15 שהתפרסמו באתר האינטרנט של הוועדה,

ובפרט – חווה"ד מס' 1.1520,² העוסקת בנושא כהונתם בוועדת המשנה של מי שעוסקים בתחום המקרקעין. זו היתה חוות הדעת העקרונית שהוועדה הסתמכה עליה כאשר גיבשה את חוות דעתה הקודמת בעניינו של מר קינג.

לעניין הפגיעה הנטענת בייצוגם של בוחרי סיעת "ירושלים מאוחדת" -

15. ניתן לראות בטיעונים שהעלו מר קינג וסיעת "ירושלים מאוחדת" בכל הנוגע לפגיעה בייצוגם של בוחרי הסיעה מעין טענה בדבר כורח. כידוע, הכלל בדיני ניגוד עניינים הוא, כי עובד ציבור הנתון במצב של ניגוד עניינים, או חשש לניגוד עניינים, רשאי לקבל החלטה או לבצע פעולה, על אף המצב האמור, אם קיים צורך בפעולה דחופה לשם הגנה על אינטרס ציבורי, חיוני ומהותי שהוא מופקד עליו, בהעדר אפשרות אחרת, ובלבד שינקוט אמצעים סבירים כדי לצמצם, ככל האפשר, את ניגוד העניינים או החשש לניגוד עניינים. עם זאת נקבע, כי את תחולתו של חריג הכורח יש לצמצם לחיוני בלבד, ולא לעשותה פתח לדחיקת רגלם של הכללים בדבר ניגוד עניינים. ראו לעניין זה, למשל, את בג"צ 531/79 **סיעת הליכוד בעיריית פתח-תקוה נ. מועצת עיריית פתח-תקוה**, פ"ד לד(2) 566 (1980), בעמ' 576. הוועדה אינה סבורה, כי נסיבות המקרה של סיעת "ירושלים מאוחדת" מצדיקות חריגה מעקרון ניגוד העניינים.

16. זאת ועוד. ספק אם בענייננו אכן מדובר בכורח, או במצב דומה לו; בסיעת "ירושלים מאוחדת" חבר, כאמור, גם מר שקדי, אשר מכהן מזה שנים כדירקטור בחברת "אפריקה ישראל. הוועדה חיוותה את דעתה **נספח ג'** כי מר שקדי, מנוע מלכהן בוועדת המשנה. ברם, ככל שאחד מחברי הסיעה יחדל מן העיסוקים המעמידים אותו במצב של ניגוד עניינים תדיר, ייפתר הקושי והסיעה תוכל להיות מיוצגת בוועדת המשנה (לאחר תקופת צינון מסויימת³). בדרך זו תוכל הסיעה לשמור על ייצוגו של הציבור שבחר בה.

17. בהיבט העקרוני חשוב לציין, כי מאז פנייתו הראשונה של מר קינג אל הוועדה בדצמבר 2013 חל בדין שינוי משמעותי, המבטא את עמדת המחוקק בדבר החשיבות שיש לייחס למניעתו של ניגוד עניינים במוסדות התכנון; בשנת 2014 אישרה הכנסת את תיקון 101 לחוק התכנון והבניה⁴ - תיקון מקיף שנועד לערוך רפורמה בתחום התכנון והבניה. בין השאר, הוסיף התיקון עוד הוראות בתחום ניגוד העניינים. בין הוראות אלה נוסף לחוק סעיף 44 לחוק, אשר נכנס לתוקף ביום 1.11.2014 וקובע כדלקמן:

²<http://index.justice.gov.il/Units/CommitteeToPreventConflictsOfInterest/Opinions/Opinions/1-1520.pdf>

³ חוות דעת ברוח זו אושרה על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב (עת"מ 2463/05 (מח' ת"א-יפו) ויינברג נ' הדרי ואח', מיום 14.9.05). באותו עניין חיוותה הוועדה דעתה, כי ראוי שחבר המועצה שהיה קשור למספר עמותות ולפיכך היה נתון לגביהן במצב של ניגוד עניינים - יימנע מטיפול בנושאים הנוגעים אליהן במשך שנה מיום שחדלו הקשרים ביניהם.

⁴ ח"ח 2460 ז' רויחו החשטי"ד 7.4.2014. עמ' 474.

”44ג. לא יחל אדם לכהן כחבר מוסד תכנון ולא יכהן כחבר מוסד תכנון אם הוא עלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין חברותו במוסד התכנון לבין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו...”

18. הוועדה סבורה, כי ניתן ללמוד מהוראת חוק זו על החשיבות שמייחס המחוקק למניעת ניגוד עניינים, עד כדי מניעת כהונה, וכי גם בכך יש כדי לתמוך בחוות דעתה של הוועדה, המעדיפה, בנסיבות עניינה של סיעת "ירושלים מאוחדת", את מניעת ניגוד העניינים במוסד תכנון על פני הפגיעה הנטענת בבחירה של הסיעה.

לעניין בקשת סיעת "ירושלים מאוחדת" לעניין מינויו של מי שיכהן במקום נציגה בוועדת המשנה

19. ראשית יוזכר, כי הוועדה מוסמכת לחוות את דעתה רק בשאלות של ניגוד עניינים. לפיכך, הוועדה לא עסקה בפרשנותם של סעיף 150א(ב)(1) לפקודת העיריות וסעיף 18 לחוק התכנון והבניה ובשאלה, האם אכן קיימת לסיעת "ירושלים מאוחדת" הזכות מכוחם להחליט או להמליץ על מי שימלא את מקומה בוועדת המשנה. הוועדה דנה רק בשאלה העקרונית, האם זכאי נבחר ציבור, המצוי במצב של ניגוד עניינים תדיר, המונע ממנו לכהן בתפקיד מסויים, לקבוע או להציע (בהנחה שיש לו סמכות לעשות כן) מועמד שימלא את מקומו, או שניגוד העניינים מונע ממנו לעשות זאת.

20. בעניין זה ניתן למצוא נימוקים טובים לעמדותיהם של שני הצדדים; מחד גיסא – עיקרון ניגוד העניינים הוא עיקרון מהותי ופרשני, שנועד לתכלית ציבורית חשובה מאד, ולפיכך יש לתת לו את מלוא התוקף. בנוסף, בעניין שיש בו מן הדמיון לשאלה שלפנינו, פסק בית המשפט לעניינים מינהליים בחיפה, כי קביעה, שחבר מועצה מסויים היה נתון במצב של ניגוד עניינים, חלה גם על פעולות נלוות, וביניהן – חתימה על בקשה להעלות נושא מסויים לדיון במועצה⁵.

מאידך – הן פנייתו של מר קינג והן העתירה מעלות אל מול העיקרון בדבר מניעת ניגוד עניינים אינטרס ציבורי חשוב לא פחות – הזכות לייצוג בכלל, ובתחום התכנון והבניה – בפרט. שאלות אלה יורדות לשורש איזון האינטרסים העדין והחשוב שבין זכות הייצוג וחופש הבחירה לבין החשש להשפעה בלתי הוגנת כזו או אחרת כתוצאה מחשש לניגוד עניינים.

21. לאחר התלבטות לא קלה, עמדת הוועדה היא, כי בנסיבות המיוחדות של מקרה זה, דיני ניגוד העניינים אינם מונעים מסיעת "ירושלים מאוחדת" להעלות לדיון הצעה למנות מועמד שיכהן במקומה בוועדת המשנה, כאקט חד פעמי (להבדיל מפעילות נמשכת), וזאת בסייגים שיפורטו להלן.

22. לדעת הוועדה, יש להבחין בין המקרה שלפנינו לבין המקרה שתואר בפסה"ד בעניין **סעודאי**, שהוזכר בסעי' 20 לחו"ד זו. באותו עניין פתח מהנדס עיריית נהריה בהליכי

⁵ ה'שפ"ח (ת"ת) 17-12-26701 אורז סעודאי ו' ז'הו סרג ראש עיריית נהריה (1.1.2013).

אכיפה נגד חלק מחברי מועצת העירייה. בסמיכות זמנים לכך, ביקשו חלק מחברי המועצה להעלות לדיון הצעה לפטר את המהנדס. בית המשפט פסק, כי חתימתו של אחד מחברי המועצה על הבקשה להעלות את הנושא לדיון – פסולה, בשל ניגוד העניינים שבו היה נתון אותו חבר מועצה ביחס למהנדס. דהיינו, באותו עניין, חבר המועצה המציע היה נתון במצב של ניגוד עניינים אישי מובהק, במובחן מניגוד העניינים הכללי שבענייננו. לכן פסק בית המשפט שאסור היה לו לבצע גם פעולה נלווית, כגון העלאת נושא לדיון.

23. להלן הסייגים שסברה הוועדה שיש לקבוע לעניין הנציג שייבחר במקומם של מר קינג ומר שקדי:

א. מר קינג, מר שקדי, סיעת "ירושלים מאוחדת", או מי מטעמם, אינם רשאים, כמובן, כמי שמנועים בעצמם עקב ניגוד עניינים, לתת הנחיות או המלצות בענייני תכנון ובניה לחבר המועצה שיכהן במקום נציג הסיעה בוועדת המשנה. יש להבהיר, כי כי חברי המועצה שקדי וקינג (לרבות מי מטעמם, או מטעמה של סיעת "ירושלים מאוחדת"), לא ישוחחו עם אותו חבר מועצה בכל נושא הנוגע לתחום התכנון והבניה.

ב. אם וככל שסיעת "ירושלים מאוחדת" תהיה מעוניינת להעלות הצעה להחלפתו של חבר המועצה שיחליף את נציגה בוועדת המשנה, יחולו תנאים אלה:

(1) הסיעה תנמק בכתב את הצעתה;

(2) היועץ המשפטי לעירייה יגיש למועצה חוות דעת משפטית בנושא.

ג. בחירתו של חבר המועצה שיתמנה לוועדת המשנה במקום נציג סיעת "ירושלים מאוחדת" תהיה כפופה לבדיקת קיומו של ניגוד עניינים לגביו, כמקובל לגבי מי שמכהנים במוסדות תכנון, בהתאם להוראות החוק והפסיקה. לעניין זה חשוב לציין, כי השאלה, האם נבחר ציבור מצוי במצב של ניגוד עניינים היא שאלה משפטית, ואינה נושא לדיון במועצה, כפי שעולה מן הסיפא לסעיף 27 לעתירה.

בכבוד רב
יעל אחילה, עו"ד
מרכזת הוועדה

העתקים:
מר שמואל שקדי, חבר סיעת "ירושלים מאוחדת"
עו"ד יעקב פונקלשטיין, פרקליטות מחוז ירושלים
יו"ר הוועדה וחבריה